

STUDIE 1: EMIGREREN

Inleiding

Wat weten wij van het boek Ruth?

Titel

Het boek Ruth vertelt het verhaal van Naomi en Ruth. Ruth is de belangrijkste persoon in dit Bijbelboek.

Schrijver

Onbekend. Wij weten niet wie het boek Ruth geschreven heeft. Sommigen denken dat het Samuël was, maar het is niet zeker.

Tijd

Het verhaal van Ruth speelt zich af in de tijd van de rechters. Waarschijnlijk aan het einde van de twaalfde eeuw vóór Christus. Het boek Ruth werd later geschreven.

Het speelt zich af in een donkere tijd in Israëls geschiedenis. Israël wist wat God geboden had, maar leefde niet naar Gods wil. Iedereen deed wat in zijn eigen ogen goed was. Dit was een periode van ongehoorzaamheid aan God, afgodendienst en geweld.

“In die tijd was er geen koning in Israël. Iedereen deed wat hij wilde.” (Richteren 17:6; 21:25)

Toch zijn er in tijden van nood en diepe wanhoop nog altijd mensen die God volgen en God werkt door hen heen. Er zijn altijd mensen die naar God luisteren en Hem gehoorzamen.

Er was hongersnood in Bethlehem. God heeft het volk Israël duidelijk gemaakt dat een hongersnood één van de gevolgen kan zijn van het dienen en aanbidden van afgoden.

“13 Luister goed naar de wetten die ik jullie nu geef. Houd van je Heer God. Dien Hem met je hele hart en je hele ziel. 14 Dan zal de Heer het altijd op tijd laten regenen in het land. De herfstregens en de lenteregens zullen op tijd vallen. Daardoor kunnen jullie het graan, de druiven en de olijven oogsten. 15 Hij zal ervoor zorgen dat er altijd genoeg gras groeit voor jullie vee. Zo zullen jullie altijd zoveel kunnen eten als jullie willen.

16 Maar denk erom dat jullie geen andere goden gaan aanbidden en dienen. 17 Want dan zal de Heer vreselijk boos op jullie worden. Hij zal jullie straffen en het niet meer laten regenen. Daardoor zal er niets meer groeien en zullen er geen oogsten zijn. Dan zal het heel snel met jullie afgelopen zijn in het prachtige land dat de Heer jullie gaat geven.” (Deuteronomium 11:13-17)

Belangrijke plaatsen

Moab, Bethlehem

Thema van het boek

- Het boek Ruth begint met te vertellen over de hongersnood in Bethlehem. Elimelech en zijn gezin gaan daarom naar Moab. Elimelech sterft daar, evenals zijn twee zonen. (Ruth 1:1-5)
- Naomi gaat terug naar haar geboorteland. Ruth, haar Moabitische schoondochter gaat met haar mee. Ze gaan in Bethlehem wonen. Ruth zorgt voor haar schoonmoeder en verzamelt koren op de akker van Boaz. (Ruth 1:6-22; Ruth 2:1-23)
- Ruth volgt het plan van Naomi en vraagt Boaz om met haar te trouwen. (Ruth 3:1-18)
- Boaz trouwt met Ruth en ze krijgen een zoon, Obed. (Ruth 4:1-22)

Het boek Ruth is ook een verhaal over Gods genade in moeilijke omstandigheden.

Achtergronden van de hoofdpersonen

- Naomi en haar gezin hoorden bij het volk Israël.
- Ruth en Orpa waren Moabitische vrouwen.
- Boaz was de zoon van Rachab. Rachab was een Kanaänitische vrouw, een voormalige prostituee uit Jericho. (Rachab wordt genoemd in Jozua 2:1-22; 6:17-25; Hebrreeën 11:31; Mattheüs 1:5; Jakobus 2:25)
- Ruth en Boaz werden de voorouders van Jezus. De lijst met namen van de voorouders van Jezus kunnen wij lezen in Mattheus 1:17.

God is aan het werk in deze wereld. God is genadig. Gewone vrouwen, zoals Ruth, werden bijzonder door het geloof in God. God kan iedereen gebruiken voor Zijn plannen, ongeacht onze afkomst en achtergrond. Wij kunnen bijzondere dingen doen voor God; niet omdat wij zo bijzonder zijn, maar omdat wij een bijzondere God hebben en dienen.

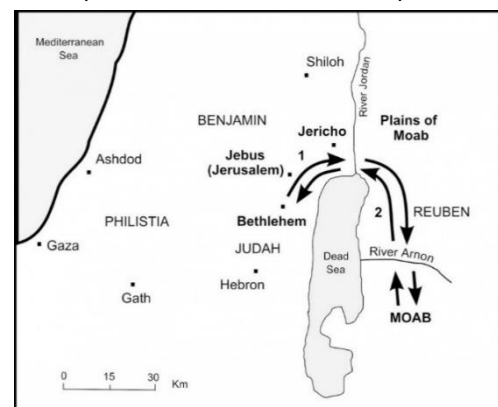
Jodendom

Het boek Ruth wordt jaarlijks gelezen tijdens de viering van het Wekenfeest (Pinksterfeest), het oogstfeest aan het eind van de graanoogst, vijftig dagen na Pasen (in het Hebreeuws Pesach).

Elimelech en zijn familie

Emigreren van Israël naar Moab

"In de tijd dat Israël werd geleid door richters, was er op een keer hongersnood in het land. In Betlehem, in het gebied van de stam van Juda, woonde een man die Elimelech (= God is mijn Koning') heette. Omdat er geen eten meer was, trok hij met zijn vrouw en zijn twee zonen naar het land Moab. 2 Zijn vrouw heette Naomi (= 'mooi en vriendelijk') en zijn zonen Machlon (= 'ziek') en Chiljon (= 'zwak'). Ze kwamen uit Betlehem in Efrat in het gebied van Juda. Ze trokken naar Moab en besloten daar in de vlakke te blijven wonen. 3 Elimelech stierf. Zo bleef Naomi alleen achter met haar twee zonen. 4 De zonen trouwden met vrouwen uit Moab. De ene vrouw heette Orpa, de andere Ruth. Ze bleven ongeveer tien jaar in Moab wonen. 5 Toen stierven ook Machlon en Chiljon. Zo bleef Naomi alleen achter, zonder zonen en zonder man." (Ruth 1:1-5)



Emigreren naar Nederland...

Vluchtelingen... economische vluchtelingen zouden wij vandaag in Nederland Elimelech en zijn gezin noemen.

Een economische vluchteling is iemand die zijn/haar land ontvlucht in de hoop op een beter bestaan in een ander land. Economische vluchtelingen krijgen meestal geen asielstatus in Nederland. Deze mensen worden niet als 'echte vluchtelingen' gezien maar eerder als 'gelukzoekers'. Zij worden terug naar het land van herkomst gestuurd.

Officieel bestaat de term '*economische vluchteling*' niet, omdat iemand die zijn of haar land verlaat wegens economische redenen geen vluchteling is, maar een migrant.

Een *vluchteling* heeft zijn of haar land gedwongen verlaten wegens vervolging, oorlog of geweld. Een *migrant* heeft zijn of haar land meestal op vrijwillige basis verlaten, en vaak in de hoop op een beter leven elders. Indien de migrant zou willen, kan hij of zij veilig terugkeren naar het land van herkomst. Een vluchteling kan dat niet.

Mensen kunnen om verschillende redenen hun land verlaten en een ander land kiezen.

- Je hebt op welke manier dan ook met een migratieachtergrond een plek gekregen in Nederland. Doet dit iets met jou?
- Je mag in Nederland wonen en gebruik maken van de voorzieningen, van de rijkdommen van het land dat andere mensen opgebouwd hebben. Wat wil je daarvoor teruggeven aan de Nederlandse samenleving? Hoe kun je jouw dankbaarheid uiten daarvoor?
- In Nederland heeft een kwart van de bevolking een migratieachtergrond. Wat vind je zelf er van dat een land als Nederland zo multicultureel is?
- Nederland is een klein, dichtbevolkt land. Als je het toelatingsbeleid zal maken wat voor wetten maak je dan?

Hongersnood

Er was hongersnood in Israël. Elimelech met zijn vrouw en zijn twee zonen gingen van Bethlehem naar het land Moab.

- Is het al voorgekomen dat er hongersnood was in jouw land? Wat was de oorzaak?
- Heb je het zelf ook meegemaakt? Hoe reageerden de meeste inwoners van het land daarop?

Wie waren de Moabieten?

Moab was de zoon van Lot en zijn oudste dochter. Hij is de voorvader van de Moabieten (Genesis 19:29-38).

Moab was het land ten oosten van de Dode Zee. Israël en Moab hadden geen goede relatie. De twee volken waren vijanden van elkaar. Moab was één van de volken, die Israël tijdens de periode van de richters onderdrukt had. (Richteren 3)

Wat zegt God aan het volk Israël over de Moabieten? Welke regels geeft Hij?

Trouwen met een Kanaäniet (of met een andere vreemdeling die binnen de grenzen van het beloofde land woonde) was tegen Gods wet. De Bijbel is heel duidelijk over het aangaan van een relatie met Moabitische vrouwen. Ook al trouwen de kinderen dan weer Israëlitisch, tien generaties lang – dus minstens 200 jaar – zijn de nakomelingen niet welkom in de dienst van de Heere.

3 Ammonieten en Moabieten zullen nooit in de gemeente van de Heer mogen komen. Zelfs de tiende familie van hen die nu leven mag niet in de gemeente van de Heer komen. 4 Want toen jullie uit Egypte waren vertrokken, wilden zij jullie geen brood en water geven. En ook hebben ze Bileam, de zoon van Beor, uit Petor in Mesopotamië gehuurd om jullie te vervloeken. 5 Maar jullie Heer God heeft niet naar Bileam willen luisteren. Hij heeft de vervloeking veranderd in een zegen, omdat Hij van jullie houdt. 6 Nooit mogen jullie meewerken aan het geluk of de voorspoed van de Ammonieten en Moabieten. (Deuteronomium 23:3-6)

“Als de Heer God jullie in het land heeft gebracht dat Hij jullie gaat geven, zal Hij alle volken die daar wonen voor jullie wegjagen. Hij zal zeven volken voor jullie wegjagen: de Hetieten, de Girgasieten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Perezieten, de Hevieten en de Jebusieten. Dat zijn allemaal volken die groter en machtiger zijn dan jullie. 2 Maar jullie Heer God zal ervoor zorgen dat jullie hen kunnen verslaan. Jullie moeten hen helemaal vernietigen. **Sluit geen verbond met hen** en laat hen niet in leven. 3 **Jullie mogen ook niet met hen trouwen.** Laat jullie dochters niet met hun zonen trouwen. Laat jullie zonen niet met hun dochters trouwen. 4 **Want anders zouden ze de goden van die volken gaan aanbidden en dienen. En dan worden ze ontrouw aan de Heer. Dan zal de Heer vreselijk boos op jullie worden en jullie vernietigen.**” (Deuteronomium 7:1-4)

Emigreren naar een vijandig land...

Bethlehem betekent: ‘huis van brood’. En daar was honger. Juda betekent ‘loven’ of ‘lofprijzing’. Moab betekent ‘vervloekt’.

De keuze van Elimélech en zijn gezin om Bethlehem te verlaten laat zien waarmee het boek Richteren eindigt: “dat de mensen deden wat juist was in hun eigen ogen”. We lezen nergens in de Bijbel dat het de wil was van God was dat Elimelech met zijn gezin zou verhuizen naar Moab.

De hongersnood moet heel erg zwaar zijn geweest zodat Elimélech met zijn gezin naar Moab verhuisde. Ze vluchtten van de hongersnood naar het land van de vijand; naar een vijandig volk om in leven te blijven.

Verschillende religies

Naomi en haar gezin gingen van Israël naar Moab. De twee landen hadden verschillende religies.

Er zijn landen, waar volk, land en God nauw samen horen.

- Hoe ervaar je het verschil als je van een islamitisch, boeddhistisch, communistisch, hindoestaans enz. land naar Nederland komt? Wat zijn de grootste verschillen in jouw ogen?

Verwachtingsvol emigreren...

Elimélech en zijn gezin zijn verwachtingsvol weggegaan uit Bethlehem... in Moab zal het beter met hun gaan dan in Israël. Daar is voldoende brood. Daar zullen ze in leven blijven. Maar wat een teleurstelling: de man van Naomi sterft.

- Met wat voor verwachtingen ben je naar Nederland gekomen?
- Zijn jouw verwachtingen uitgekomen en werkelijkheid geworden? Wil je hierover iets vertellen?

God is de God van hoop. Misschien zijn jouw verwachtingen en dromen geen werkelijkheid geworden in Nederland maar God wil jou nieuwe hoop en verwachting geven, kracht om door te gaan.

“God geeft mensen nieuwe hoop en verwachting. En ik bid dat Hij jullie zal vullen met pure blijdschap en vrede door jullie geloof. Dan zullen jullie door de kracht van de Heilige Geest steeds sterker worden, zodat jullie kunnen volhouden.” (Romeinen 15:13)

Verder gaan met je leven in een vreemd land

Veel mensen verlaten hun land in de hoop dat ze in een vreemd land verder kunnen gaan met hun leven... en dat ze het beter zullen krijgen dan ze het gehad hebben.

- Verder gaan met je leven in een vreemd land... Is het mogelijk op de manier te leven zoals je er gewend was?
- Wat zijn de grootste hindernissen waardoor je niet verder kan gaan met je leven, hoe je gewend was in jouw land? Hoe ga je hiermee om? Wil je hierover iets vertellen?
- Wat zie je als de grootste uitdagingen waarmee je te maken kreeg in Nederland?

Waar er hoop is, is er kracht om verder te gaan en te leven. Zelfs als we tegenslagen en mislukkingen tegenkomen.

*“Want **U bent mijn hoop**, Heere HEERE, **mijn vertrouwen** vanaf mijn jeugd.” (Psalm 71:5)*

*“En nu we door ons geloof zijn vrijgesproken van schuld, hebben we vrede met God. Die vrede hebben we te danken aan Jezus Christus. 2 Door wat Hij heeft gedaan, kunnen we door ons geloof nu ook genieten van Gods liefdevolle goedheid voor ons. En door Hem kunnen we ook altijd blij zijn. Want we weten dat we straks in zijn heerlijke aanwezigheid mogen leven. 3 Maar dat is niet het enige. **We zijn ook blij als we het moeilijk hebben. Want door moeilijkheden leren we om vol te houden. 4 En doordat we leren volhouden, wordt onze geest sterk. En doordat onze geest sterk wordt, leren we om steeds meer op God te vertrouwen. 5 En als we op God vertrouwen, zal Hij ons nooit teleurstellen. Want God heeft zijn liefde in ons hart uitgestort door ons zijn Heilige Geest te geven.” (Romeinen 5:1-5)***

Loslaten

Als wij naar een vreemd land gaan, moeten wij veel dingen loslaten. Wij kunnen niet meer zo denken, zo leven, zoals wij gewend waren.

- Wat heb je in Nederland moeten loslaten, wat voor jou in jouw land belangrijk was?
- Hoe heb je het proces ‘loslaten’ beleefd?
- Zijn er nog dingen die je los moet laten en waar je moeite mee hebt?
- Wat kan ons helpen bij het ‘loslaten’?

Loslaten kan met onze migratie te maken hebben maar loslaten is ook iets waarmee wij allemaal steeds te maken hebben. Het hele leven bestaat uit loslaten. Tijdens deze pandemie moeten wij ook veel dingen loslaten, die wij altijd gewend waren en graag deden.

Loslaten kan pijnlijk en moeilijk zijn. Loslaten is ook onvermijdelijk in het leven van een christen. Als wij bepaalde dingen, mensen, gebeurtenissen, onze zorgen en angsten niet los kunnen laten, zijn wij niet vrij. Wij moeten alles loslaten wat in de weg staat in onze relatie met God. (Filippenzen 3:4-11)

Habakuk leert ons dat dingen loslaten die voor ons belangrijk zijn, een bewuste keuze is. Hij zegt dat wanneer hij alles los zou moeten laten, zal hij zich ook verheugen in de Heere, en hij zal juichen over God die hem redt.

“Ik zal rustig blijven in de tijd dat we in nood zullen zijn, als de vijand het volk met zijn legers aanvalt. ¹⁷ Zelfs als de vijgenbomen niet zullen bloeien, en er geen één druif in de wijngaarden te vinden zal zijn, en we geen enkele olijf van de olijfbomen zullen kunnen oogsten, en er niets meer op de akkers zal groeien, en alle schapen uit de stallen zullen worden geroofd, en alle koeien verdwenen zullen zijn,¹⁸ zelfs dan zal ik tóch nog juichen over de Heer, blij jubelen over de God die voor mij zorgt. ¹⁹ Want de Heer is mijn kracht. Dankzij Hem zal ik rondspringen als een hert. Hij zal ervoor zorgen dat ik stevig blijf staan.” (Habakuk 3;16-19)

In het boek Job kunnen wij lezen, dat Job alles moest loslaten (zijn kinderen, zijn rijkdom en zijn gezondheid) maar hij hield God vast. God liet Job niet los. God gaf aan Job veel meer terug dan hij daarvoor had. God is trouw en Zijn liefde laat ons nooit los.

Vriendschappen en relaties sluiten met mensen van andere culturen en godsdienst

Er is voldoende brood in Moab maar het probleem van het gezin van Elimélech is niet opgelost. Er komen steeds nieuwe problemen. Met wie zullen de jongens trouwen? De Bijbel schrijft het niet, maar waarschijnlijk waren er geen Israëliische meisjes met wie ze konden trouwen. Machlon en Chijlon trouwden met Moabitische meisjes wat God niet goed vond. Ze deden wat menselijk gezien misschien logisch was maar wel wat God verboden had.

- Vriendschappen sluiten met mensen van een andere godsdienst... heb je daar ervaringen mee?
- Heb je vrienden van de Nederlandse cultuur of zoek je liever contacten met mensen van jouw eigen cultuur en / of met mensen die ook uit een ander land komen? Wil je hierover iets vertellen?
- Wat zijn volgens jou de redenen wanneer mensen met een migratieachtergrond liever met mensen omgaan die zelf ook een migratieachtergrond hebben?
- Wat ervaar je als blokkade om vriendschappen te sluiten met mensen van de Nederlandse cultuur binnen en buiten de kerk?
- Hoe kunnen wij mensen liefhebben van een andere cultuur, van een andere godsdienst, die anders denken, anders voelen, andere normen en waarden hebben? In hoeverre kunnen wij vriendschappen sluiten met niet christenen?
- Hoe ervaar je een multicultureel huwelijk (als je dat hebt)? Wat zijn in jullie relatie de grootste (cultuur)verschillen en uitdagingen? Wat zijn de grootste verschillen tussen jouw familie, waarin je opgegroeid bent en jouw schoonfamilie?
- Zie je het als een probleem om te trouwen met iemand die geen levende relatie heeft met de Heer Jezus of een andere religie heeft? Waarom wel of waarom niet?
- Ken je getrouwde mensen waar de man en de vrouw niet dezelfde God dienen? Een christen die getrouwd is met een ongelovige of met een moslim of met iemand die hindoestaan of boeddhistisch is? Wat zie je van zo'n relatie?

“Alle belastingontvangers en andere slechte mensen kwamen graag naar Jezus toe om naar Hem te luisteren. De Farizeeërs en de wetgeleerden mopperden daarover. Ze zeiden: **“Die Man ontvangt slechte mensen en eet met hen.”** (Lukas 15:1-2)

“Ik stuur jullie als schapen onder de wolven. Wees daarom net zo voorzichtig en slim als slangen, en net zo onschuldig als duiven. Maar pas op voor de mensen.” (Mattheüs 10:16)

“Ik vraag U niet dat U hen uit de wereld weghaalt. Maar Ik vraag U dat U hen goed zal beschermen tegen de duivel. Zij zijn niet zoals de mensen die Mij niet geloven. Net zoals Ik niet ben als die mensen. Laat hen door uw waarheid bij U horen. Want uw woord is de waarheid. Ik stuur hen de wereld in, net zoals U Mij de wereld in heeft gestuurd. (Johannes 17:15-18)

“Loop niet in een en hetzelfde span met ongelovigen. Want wat is de verwantschap tussen gerechtigheid en wetteloosheid? Wat heeft licht met duisternis te maken? Waarin lijken Christus en Beliar op elkaar? Wat hebben een gelovige en een ongelovige gemeen? Wat heeft de tempel van God met afgoden te maken? Wijzelf zijn de tempel van de levende God, zoals God heeft gezegd: ‘Ik zal bij hen wonen en in hun midden verkeren, Ik zal hun God zijn en zij mijn volk. Daarom zegt de Heer: **Ga weg bij de ongelovigen, zonder je van hen af en raak niets aan dat onrein is. Dan zal Ik jullie aannemen en jullie Vader zijn, en jullie mijn zonen en dochters – zegt de almachtige Heer.’ (2 Korintiërs 6:14-18 NBV21)**

Een andere Bijbelvertaling zegt:

“Sluit geen enkel verbond met ongelovigen. Want waarin lijken goed en kwaad op elkaar? Of waarin lijkt het licht op het donker? 15 Waarin lijkt Christus op de duivel, of waarin lijkt een gelovige op een ongelovige? 16 Wat heeft de tempel van God met de afgoden te maken? Niets. Vergeet niet dat jullie de tempel van de levende God zijn. Dat heeft God gezegd in de Boeken: ‘Ik zal bij hen wonen en bij hen zijn. En Ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn. 17 **Daarom moeten jullie anders zijn dan de ongelovigen, zegt de Heer. Doe niet langer met hen mee. Wees niet meer ongehoorzaam aan Mij, zoals zij. 18 Dan zal Ik jullie als mijn kinderen aannemen. Dan zal Ik jullie Vader zijn. En jullie zullen mijn zonen en dochters zijn, zegt de Heer, de Almachtige God.” (2 Korintiërs 6:14-18 BB)**

Problemen – en oplossingen zoeken voor de problemen

Naomi en haar gezin zochten steeds oplossingen voor hun problemen, en deden dingen, waarop God zei: “Doe het niet!”

Wij kunnen in de Bijbel ook over andere mensen lezen die niet op God konden wachten en oplossingen zochten voor hun problemen. In Genesis 16:1-6 lezen wij over Sarai, die de oplossing voor haar kinderloosheid bij haar slavin, Hagar zoekt. Ze stelt voor dat Hagar naar bed moet gaan met Abram. Als zij een kind krijgt... misschien is dat dan de nakomeling die God beloofd heeft. Misschien zal God door hem zijn belofte nakomen. Maar wat een goed idee lijkt, werd het een drama.

“Een mens bepaalt in zijn hart wat hij wil doen, maar de Here heeft het laatste woord.” (Spreuken 16:9)

“Mensen maken allerlei plannen. Maar wat de Heer van plan is, gebeurt.” (Spreuken 19:21)

- Kun je voorbeelden noemen van mensen uit de Bijbel, die ook problemen hadden? Hoe werd hun probleem opgelost?
- Komt het voor jou bekend voor: Oplossingen zoeken voor jouw problemen – ook als dat tegen Gods wil en wet is of tegen de wetten en regels van Nederland? Wat in een ander land ‘normaal’ en acceptabel is, kan in Nederland strafbaar zijn. Kun je voorbeelden noemen?
- Als het ene probleem lijkt opgelost te zijn, komen er nieuwe problemen. Herken je dit? Hoe ga je hiermee om? Wil je iets hierover delen?
- Hoe lossen we onze problemen op? Lost God ze voor ons op of moeten we het zelf doen?

- (Denk aan David in 1 Samuel 17. Goliath was een groot probleem voor de Israëlieten. God loste dit probleem op, maar David moest daarvoor iets doen.)

Veel mensen komen vaak in problemen omdat ze geen rekening houden met de gevolgen van hun keuzes die ze maken. Ze denken op korte termijn. Daarom is het belangrijk dat wij bidden voor wijsheid om goede beslissingen te nemen. Soms komen wij in de problemen door de verkeerde keuzes van anderen. Soms komen de problemen als beproeving van God, waardoor Hij ons karakter wil vormen, en ons vertrouwen in Hem sterker wil maken.

God is altijd groter dan onze problemen. God is met ons. Hij laat ons nooit alleen, ook niet wanneer wij het niet meer weten, hoe onze problemen opgelost zullen worden. God kent geen problemen. Wanneer wij problemen zien, God ziet alleen mogelijkheden, hoe Hij Zijn grootheid en liefde aan ons zal laten zien.

“Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken.” (Spreuken 3:6)

“Uw woord is een lamp voor mijn voet, en een licht voor mijn pad.” (Psalmen 119:105)

“En als je een keer niet weet wat je moet doen, mag je God om wijsheid vragen. God geeft die altijd, zonder boos te zijn dat je het zelf niet weet.” (Jakobus 1:5)

“Maak je nergens zorgen over, maar vertel in gebed aan God wat je nodig hebt. Dank Hem ook voor alles. 7 Dan zal de vrede van God, die wij met geen mogelijkheid kunnen begrijpen, jullie hart en jullie gedachten beschermen in Jezus Christus.” (Filippenzen 4:6-7)

“Vertrouw op den HEERE met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet.” (Spreuken 3:5)

“Doe wat je moet doen, en doe dat zo goed mogelijk.” (Prediker 9:10)

Alles gaat anders, alles gaat mis...

Vanaf het begin van het verhaal lijkt alles mis te gaan in Naomi's leven. Er is hongersnood in Bethlehem. De familie van Elimelech verhuisde naar Moab om in leven te blijven, om hun geluk te vinden, en ze zijn nog ongelukkiger geworden.

Om naar een buurland te gaan was niet ongewoon bij een hongersnood, maar het was wel riskant omdat deze andere volken niet de God van Israël dienden. Als je in zo'n land woonde, en dus ook ver weg was van de tabernakel als Israëls godsdienstige centrum, buiten het land dat God aan Zijn volk gegeven had als eeuwige erfenis, was het een stuk moeilijker om trouw te blijven aan de Heer en te leven volgens Zijn geboden.

Soms gaat ons leven ook heel anders dan hoe wij het gehoopt en gedacht hebben.

- Teleurstellingen... verdriet... uitzichtloze situatie... het gaat anders dan je gehoopt en verwacht had. Herken je er ook iets van in jouw leven? Hoe ga je ermee om?
- Veel mensen verlaten hun eigen land, familie om ergens anders gelukkiger te worden, maar ze voelen zich nog ongelukkiger, dan ze in hun eigen land waren. Het geluk wat ze hoopten ergens anders te vinden, komt maar niet. Herken je dit?
- Wat kunnen de redenen zijn dat wij ons soms in Nederland nog ongelukkiger voelen dan in ons land van herkomst?
- Wat betekende voor jouw de kerk, de geestelijke gemeenschap met andere christenen toen je nog thuis was in jouw land? Heb je iets in jouw land in de kerk gehad wat je hier mist?

- Heb je in Nederland een kerk, mensen gevonden die jou helpen om trouw te blijven aan God en te leven volgens Zijn geboden?

“God is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in de nood. Daarom vrezen wij niet, al wankelt de aarde en storten de bergen in het diepst van de zee.” (Psalmen 46:2-3)

“Al gaat mijn weg door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij, uw stok en uw staf, zij geven mij moed.” (Psalm 23:4)

“Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.” (Romeinen 8:38-39)

“Het is heerlijk voor mensen om heel dicht bij U te leven. Ze prijzen U aldor. Het is heerlijk voor mensen om op U te vertrouwen en U te dienen. Als ze door dorre, droge dalen van moeilijkheden trekken, maken zij God tot hun bron. Zachte regenbuien vallen op hen neer. Steeds meer vol van uw kracht gaan zij verder tot ze bij U komen in Jeruzalem.” (Psalm 84:5-8)

“Toen ik dacht: Mijn voet glijdt weg, hield uw trouw mij staande, HEER. Toen ik door zorgen werd overstelpt, was uw troost de vreugde van mijn ziel.” (Psalm 94:18-19)

“Maar als we leven in het licht, net zoals God in het licht is, dan zijn we als gelovigen met elkaar verbonden. Onze zonden worden dan vergeven. En we worden helemaal rein door het bloed van Gods Zoon, die voor ons gestorven is.” (1 Johannes 1:7)

“Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus.” (1 Korintiërs 12:12)

“Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu Joden of Grieken zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.” (1 Korintiërs 12:13)

“Laat ieder van ons zich richten op het belang van de ander, op wat goed en opbouwend voor hem is.” (Romeinen 15:2)

“Troost elkaar en bouw elkaars geloof op, zoals u trouwens al doet.” (1 Thessalonicenzen 5:11)

Begraven worden in een vreemd land...

Nadat ze ongeveer tien jaar in Moab gewoond hadden, stierven ook de twee zonen van Naomi. Ze zijn naar Moab gegaan om in leven te blijven en ze stierven jong.

Naomi verliest steeds meer. In plaats van gelukkig te worden, wordt ze maar steeds verdrietiger. Naomi moest drie keer bij een graf te staan in een vreemd land. Ze kwamen met hun vieren in Moab aan en ze bleef helemaal alleen. Wat een teleurstelling! Alleen met haar verdriet en met haar schoondochters.

Drie vrouwen, weduwen met verdriet. Ze hebben hun leven allemaal zeker anders voorgesteld.

Verschillende landen begraven op verschillende manieren hun doden. Godsdienst en cultuur spelen daarin een grote rol.

- Hoe verloopt een begrafenis in jouw cultuur?
- Ben je al in Nederland op een begrafenis geweest? Hoe heb je dat ervaren?

“Maar Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?’ (Johannes 11:25-26)

“Wij weten dat wanneer onze aardse tent, het lichaam waarin wij wonen, wordt afgebroken, we van God een woning krijgen: een eeuwige, niet door mensenhanden gemaakte woning in de hemel.” (2 Korintiërs 5:1)

Begraven worden in Nederland

In Nederland kiest ongeveer 40% voor een begrafenis en 60% voor een crematie. Het kabinet gaat naast begraven en cremieren ook oplossen van lichaam toestaan. Bij deze techniek, ook bekend als alkalische hydrolyse, wordt het lichaam van een overledene opgelost in een verwarmde vloeistof.

Een begrafenis kost veel geld. Daarom hebben de meeste mensen in Nederland een uitvaartverzekering, ook wel eens begrafenisverzekering genoemd. Met een uitvaartverzekering verzeker je (een deel van) de kosten van je uitvaart. Je betaalt elke maand geld aan de verzekering zodat je nabestaanden (familie) geen hoge kosten moeten maken.

In Nederland regelen veel mensen voordat ze overlijden hun eigen begrafenis en wat er met hun persoonlijke eigendommen moet gebeuren wanneer ze overlijden. Hun wensen schrijven ze op in een testament.

Wat zegt de Bijbel over de begraven van de doden?

In Nederland is elke begrafenis anders. Maar wat zegt de Bijbel over het begraven van de doden? Wat kunnen wij daarvan toepassen in onze tijd en in onze cultuur?

Het Oude-Testament spreekt op verschillende plaatsen over begraven van de overledenen.

In Israëel was crematie absoluut niet gebruikelijk, maar in situaties van epidemieën werd lijkverbranding waarschijnlijk toegestaan en toegepast vanwege het gevaar voor de volksgezondheid. (Amos 6:10; 2 Koningen 23:15-18)

Het cremieren of verbranden van het dode lichaam komt een aantal keren voor in het Oude-Testament. Van deze teksten kunnen wij zien dat verbranding in de Bijbel wordt gezien als een gruwelijke daad of als uitvoering van een zware straf. (Genesis 38:24; Leviticus 21:9; Leviticus 20:14; Jozua 7:15,25; 1 Samuel 31:7-13; 2 Samuel 21:11-14; 1 Koningen 13:1-2; Amos 2:1-3; 2 Koningen 23:15-18)

In het Nieuwe Testament komt crematie niet voor, alleen begrafenis. De doden werden begraven. Aan de lichamen werd bij die begrafenis liefdevol en respectvol aandacht besteed. Jezus werd ook begraven.

In het eindoordeel worden de ongelovigen veroordeeld tot het vuur van de hel (Mattheüs 13:49-50; Lucas 16:23-24; Judas 7; Openbaring 20:11-15). Verbranding van het lichaam met vuur is een teken van straf en oordeel, zoals in het Oude Testament.

Het lichaam is belangrijk. We zijn geschapen naar Gods beeld Genesis 1:26. Gods Zoon kwam naar deze aarde in menselijk vlees. De Heilige Geest maakt Zijn woning in ons. Daarom moet het lichaam

met respect worden behandeld. Het vernietigen ervan, zelfs na de dood, is niet de beste manier om dat respect te tonen.

1 Corinthiërs 6 zegt dat wij niet zomaar alles met onze lichaam mogen doen.

Wij zijn niet meer van onszelf maar van Christus. Wij zijn gekocht en betaald door het kostbare bloed van Christus. Hij heeft de zeggenschap over heel ons leven. (1 Korintiërs 6:12-20) Wij zijn met lichaam en ziel in leven en sterven het eigendom van Christus. *“Eer God dus met jullie lichaam en met jullie geest, want zij zijn van God.”* (vers 20)

Bij crematie gaat het om een moedwillige vernietiging van het lichaam. Het graf is waar het gebeente bewaard wordt. De begrafenis geschiedt in het perspectief van de lichamelijke opstanding.

‘Hij beschermt al zijn botten. Geen één bot zal worden gebroken.’ (Psalm 34:21)

32 Toen kwamen de soldaten en braken de benen van de twee mannen die tegelijk met Jezus waren gekruisigd. 33 Maar toen ze bij Jezus kwamen, zagen ze dat Hij al was gestorven. Daarom braken ze zijn benen niet.’ (Johannes 19:32-33)

Wij, christenen belijden dat Jezus gestorven en begraven is. Hij is op de derde dag opgestaan. Zijn opstanding is voor ons de garantie dat wij ook eeuwig leven zullen ontvangen. Daarom geloven wij de wederopstanding van het lichaam en het eeuwige leven.

“Hij zal ons sterfelijke lichaam veranderen. Het zal dan hetzelfde worden als zijn hemelse lichaam. Dat doet Hij door de kracht waarmee Hij alle dingen aan Zich gehoorzaam maakt.” (Filippenzen 3:21)

In het Nieuwe Testament (1 Korintiërs 15:33-49) wordt het sterven en begraven vergeleken met het zaaien van zaad in de aarde. Jezus werd begraven en werd opnieuw levend. Hij ontving een onvergankelijk lichaam, en wij ook als we in Hem geloven; (1 Korintiërs 15:49) ongeacht of we begraven of gecremeerd zullen worden. Er zijn omstandigheden waarin mensen geen keuze hebben maar als christenen willen wij het voorbeeld van Christus te volgen, zelfs hierin en ons lichaam laten begraven.

Het is wel interessant te weten dat in de geschiedenis van de verschillende volken crematie gebruikelijk was. Overal waar mensen het christelijk geloof aannamen, de verbranding van doden ophield en men overging tot het begraven van de gestorvenen net zoals de Joden altijd al hadden gedaan. In onze tijd past de kerk zich steeds meer aan aan de ongelovige wereld en wordt crematie weer geaccepteerd. Maak daarom biddend de keuze wat je met jou lichaam wilt na het overlijden: wil je je zelf laten cremen of begraven.

- Het kan ook zijn dat je in Nederland woont en iemand sterft van jouw familie in jouw land. Je kunt er niet bij zijn om afscheid te nemen... je bent alleen in Nederland met je verdriet. Je kunt niet samen huilen en het verdriet verwerken met je familie en deelnemen aan de begrafenis. Heb je dit al meegemaakt? Wil je iets hierover delen hoe je jouw verdriet verwerkt hebt (of nog niet)?
- Wij maken allemaal moeilijke tijden mee. Hoe kunnen wij troost vinden in moeilijke tijden?
- Heb je vrienden in Nederland die ook in moeilijke tijden naast jou staan en jou helpen?
- Kun je Bijbelteksten noemen die jouw getroost hebben in tijden van verdriet?

“Net zoals een moeder haar kind troost, zo zal Ik jullie troosten.” (Jesaja 66:13)

- Wat sprak jou het meest aan van deze studie?

Wat kunnen wij hiervan leren?

1. De weg die het beste lijkt in onze ogen, is niet altijd de beste in de ogen van God.
2. Maak geen keuzes die goed lijken in jouw ogen maar waarvan God zegt in de Bijbel: 'Doe het niet!'
3. Zoek de wil van God, de leiding van de Heilige Geest voordat je beslissingen neemt!
4. Wij hebben altijd Gods raad en wijsheid nodig.
5. Geen enkele situatie wordt beter als wij ongehoorzaam zijn aan Gods Woord.
6. In moeilijke tijden vertrouw altijd op de beloften van God.
7. God, de Heilige Geest is onze Trooster. Uit de Bijbel kunnen wij altijd troost en kracht putten.